

**“Θεωρία και Πράξη
τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης”**

**Γ' ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΙ ΨΑΛΤΙΚΟ**

Ἀθήνα, 17-21 Ὀκτωβρίου 2006

Ἡ Ὀκταηχία

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

“Θεωρία και Πράξη τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης”

Γ' ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΙ ΨΑΛΤΙΚΟ

Ἀθήνα 17-21 Ὀκτωβρίου 2006

Ἡ Ὀκταηχία

Τὸ Συνέδριο πραγματοποιεῖται
ὑπὸ τοῦ Ἰδρύματος Βυζαντινῆς Μουσικολογίας,
μὲ τὴν συνεργασία
τοῦ Ὄργανισμοῦ Μεγάλου Μουσικῆς Ἀθηνῶν
καὶ τῆς Μεγάλης Μουσικῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἑλλάδος
“Αἴλιαν Βουδούρη”

Ὄργανωτικὴ Ἐπιτροπὴ

Γρηγόριος Θ. Στάθης, Καθηγητὴς - Πρόεδρος
Ἀχιλλεὺς Χαλδαιάκης, ἐπιμ. Καθηγητὴς - Γραμματεὺς
Δημήτριος Μπαλαγεῶργος, Λέκτωρ
Γρηγόριος Ἀναστασίου, Διδάκτωρ
Φλόρα Κρητικοῦ, Διδάκτωρ

Γραμματεία, Συντονιστικὴ - Ἐκτελεστικὴ

Γρηγόριος Ἀναστασίου, Διδάκτωρ
Εὐαγγελία Σπυράκου, Διδάκτωρ
Σεβαστὴ Μαζέρα-Μάμαλη, Διδάκτωρ

Theoria and Praxis of the Psaltic Art

III Conference
Musicological and Psaltic

The Octaechia

Athens 17-21 October 2006

Tel. & Fax: 210 7277937, 210 7640303, e-mail: ibyzmusic@ecclesia.gr

Τρίτη 17 Ὀκτωβρίου 2006

ὥρα 19.00 ἀπογευματινὴ

Μέγαρο Μουσικῆς Ἀθηνῶν Ἀΐθουσα Δημήτρης Μητρόπουλος

Ἐναρξὴ τοῦ Συνεδρίου

Α΄ Μέρος

- Καλωσόρισμα καὶ ἔκφραση εὐχαριστιῶν, ἀπ' τὸν κ. Γρ. Θ. Στάθη.
- Ἀνάγνωση μηνυμάτων καὶ χαιρετισμοί.
- Τελετὴ ἀπονομῆς τοῦ Παρασήμου τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, τοῦ καὶ Ἰδρυτοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, εἰς τὸν Καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Διευθυντὴν τοῦ Ἰδρύματος Βυζαντινῆς Μουσικολογίας καὶ Χοράρχην τοῦ Χοροῦ Ψαλτῶν «Οἱ Μαῖστορες τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης» κ. Γρηγόριον Θ. Στάθη.
 - α. Παρουσίαση τοῦ προσώπου καὶ τοῦ ἔργου τοῦ τιμωμένου - Laudatio, ἀπ' τὸν Κοσμήτορα τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, καθηγητὴ Φιλοσοφίας κ. Θεοδόσιο Πελεgrίνη
 - β. Ἀνάγνωση τῆς Συνοδικῆς Διαγνώμης, τῆς 13ης μηνὸς Μαρτίου 2006
 - γ. Ἀπονομὴ τοῦ Διπλώματος καὶ τοῦ Χρυσοῦ Σταυροῦ ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδοῦλου
 - δ. Εὐχαριστήρια Ἀντιφώνηση τοῦ τιμωμένου.
- Εὐλογητικὴ Προσφώνηση καὶ Κήρυξις ἐνάρξεως τοῦ Γ' Διεθνoῦς Συνεδρίου ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδοῦλου.

ὥρα 20.30 ἑσπερινὴ

Β΄ Μέρος

Ψαλτικὴ Ἐκδήλωση

Χορὸς Ψαλτῶν «Οἱ Μαῖστορες τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης»

Χοράρχης: Ἀχιλλεὺς Χαλδαϊάκης

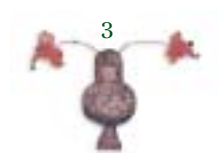
Ἐπίκουρος Καθηγητῆς - Πρωτοψάλτης ἰ. ν. Ζωοδόχου Πηγῆς ὁδοῦ Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν

Χορὸς Ψαλτῶν τοῦ Πατριαρχείου Ρουμανίας

Χοράρχης: Mihail Buca

Πρωτοψάλτης

Δεξίωση στὸ φαναγιὲ τῆς αἰθουσας Δημήτρης Μητρόπουλος

Τετάρτη 18 Ὀκτωβρίου 2006

πρωὶ

Μέγαρο Μουσικῆς Ἀθηνῶν Ἀΐθουσα Banquet

Ἐπιστημονικὲς Ἀνακοινώσεις

1η ΠΡΩΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος Ἐπιτροπῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς Θ. Στάθης

- 09.30 Χαράλαμπος Σπυρίδης**, «Ὁ Πυθαγόρειος, οἷς πολλαχῆ ἔπεται Πλάτων, τὴν μουσικὴν φασὶν ἐναντίων συναρμογῆν καὶ τῶν πολλῶν ἔνωσιν καὶ τῶν δίχα φρονούντων συμφρόνησιν" (Θέων Συμμεταίτιος, Τῶν κατὰ τὸ μαθηματικὸν χρησίμων εἰς τὴν Πλάτωνος ἀνάγνωσιν, 12, 10-12».
- 09.50 Στυλιανὸς Ψαρουδάκης**, «Ζητήματα ἁρμονικῆς στὴν Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Μουσικὴ».
- 10.10 Ἀντώνιος Κωνσταντινίδης**, «Διάτονον Γένος, τὸ ἀρχαῖον καὶ τὸ καθ' ἡμᾶς».
- 10.30 Ἀντώνιος Ἀλυγιζάκης**, «Ἡ θεωρία τῶν φωνῶν καὶ τῶν ἡχῶν».
- 10.50 Ἀθανάσιος Βουρλῆς**, «Ἡ ὀκταχία στὴν ὀρθόδοξη λατρεία - γενικὴ θεώρηση».

11.10 Συζήτηση - Διάλειμμα

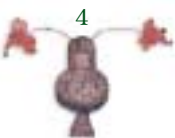
2η ΠΡΩΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος Ἐπιτροπῆς Χαράλαμπος Σπυρίδης

- 11.30 π. Νικόλαος Ἀλεξιάκης**, «Πρόταση ἐπαναπροσδιορισμοῦ τῆς ἔννοιας τοῦ ἡχου στὸ πλαίσιο τῆς Ὀκταχίας».
- 11.50 Γιάννης Πλεμμένος**, «Χουζάμ ἢ Χιτζάζ, διαλέξετε! (ἢ περὶ τοῦ ὁμοουσίου τοῦ χρωματικοῦ γένους)».
- 12.10 Δημήτριος Δελβινιώτης**, «Μουσικὴ Διαστηματικὴ Ψηφιακὴ Ἀνάλυση στὸ Βυζαντινὸ Μῆλος».
- 12.30 Σπυρίδων Φωτόπουλος**, «Μελέτη χρησιμοποιούμενων μουσικῶν κλιμάκων ἀπὸ παραδοσιακοὺς ψάλτες μὲ τεχνικὲς ψηφιακῆς φασματικῆς ἀνάλυσης».
- 12.50 Γεώργιος Κουροπέτρογλου**, «Δαμασκηνός· Πρότυπη Συλλογὴ Ψαλτικῶν Φωνῶν».
- 13.10 Bjarne Schartau**, «Ὁ Ἱερώνυμος Τραγωδιστὴς, ὁ Χρῦσανθος καὶ τὰ τρία Γένη».

13.30 Συζήτηση

Γεῦμα

Μέγαρο Μουσικῆς Ἀθηνῶν Ἀΐθουσα Banquet

Ὀλιγόλεπτες Παρουσιάσεις

Συντονιστής: Ἀθανάσιος Βουρλῆς

- 18.00** **Μιχαὴλ Μαντζανᾶς**, «Τὸ ἦθος τῆς Ὀκταηχίας».
- 18.10** **Χαρίλαος Ταλιαδῶρος**, «Ἡ ὀρθὴ ἐκτέλεση τῶν διαστημάτων τῆς Ὀκταηχίας».
- 18.20** **Δημήτριος Νεραντζῆς**, «Τὸ σύστημα διφωνίας τοῦ β' ἤχου».
- 18.30** **Γεώργιος Χατζηθεοδῶρου**, «Τὰ λεγόμενα ἐπέισακτα μέλη καὶ ἡ χρῆση τους στὰ διάφορα γένη τῆς μελοποιίας».
- 18.40** **Ἀθανάσιος Παῖβανᾶς**, «Ἡ διὰ ζώσης διδασκαλία (ἀκουστικὴ παράδοση) τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης ὅπως τὴν μεταλαμβάνει ὁ Θρασύβουλος Στανίτσας».
- 18.50** **Πέτρος Παπαεμμανουήλ**, «Ἐκφραση καὶ ἐρμηνεία τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης στὴ Θεσσαλονίκη τοῦ 20οῦ αἰώνα».
- 19.00** **π. Γεώργιος Σταθόπουλος**, «Οἱ κλάδοι τῶν ὀκτώ ἤχων τῆς Βυζαντινῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς».
- 19.10** **Χριστόδουλος Βασιλειάδης**, «Τὰ διαστήματα τοῦ διατονικοῦ γένους στὴν Ψαλτικὴ Τέχνη σύμφωνα μὲ δυὸ Κυπριακὰ Θεωρητικά».
- 19.20** **Κωνσταντῖνος Ν. Λανάρας**, «Ὁ δίφωνος τοῦ πλαγίου τοῦ πρῶτου ἤχου στὴν ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ ὡς κλάδος, καὶ στὴν ἐξωτερικὴ μουσικὴ ὡς μακάμ, μέσα ἀπὸ τὴν γραπτὴ καὶ τὴν προφορικὴ παράδοση».
- 19.30** **Ρωμανὸς Νταούντ**, «Τὰ διαστήματα τοῦ δευτέρου ἤχου κατὰ τὴν ἀραβικὴ ἐκτέλεση».
- 19.40** **π. Ἰωάννης Μεσολωρᾶς**, «Τὸ διατονικὸ γένος στὴν ἐν Κεφαλληνίᾳ Ἐκκλησιαστικὴ Μουσικὴ».
- 19.50** **Σωτήριος Δεσπότης**, «Μορφολογικὲς παρατηρήσεις περὶ ὀκταηχίας καὶ ἐλλξεων σὲ καταγραφῆς ἐκκλησιαστικῶν μελῶν τοῦ L.A.B. Ducoudray».

ἑσπέρα, ὥρα 20.30

Ψαλτικὴ ἐκδήλωση

Χορωδία Συλλόγου Ἱεροψαλτῶν Αἰγίου

«Ἰωάννης ὁ Κουκουζέλης»

Διευθυντής: Φώτιος Θεοδορακόπουλος

Βυζαντινὴ Χορωδία Ἀγρινίου

Διευθυντής: Ἀνδρέας Λανάρας

Χορωδία τοῦ ἐν Ἀθήναις Συλλόγου Μουσικοφίλων

Κωνσταντινουπόλεως

Διευθυντής: Δημοσθένης Παϊκόπουλος

Δεῖπνο

πρωὶ

Μέγαρο Μουσικῆς Ἀθηνῶν Ἀΐθουσα Banquet

Ἐπιστημονικὲς Ἀνακοινώσεις

1η ΠΡΩΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος Ἀντώνιος Ἀλυγιζάκης

- 09.30** **Yanko Marinov**, "Some principles of the medieval parallage system and its role for the understanding of the Byzantine modal (Octoechos) theory".
- 09.50** **Γεώργιος Ν. Κωνσταντίνου**, «Ἡ χρήση καταχρηστικῶν φθορῶν στὸ διατονικὸ γένος».
- 10.10** **Σόλων Χατζησολωμός**, «Τὸ χρωματικὸ γένος στὸ μεσαιωνικὸ βυζαντινὸ ἄσμα».
- 10.30** **Christian Troelsgaard**, «The ἦχοι μέσοι in Byzantine music theory and the μέσον-sign of the Palaeobyzantine musical manuscripts».
- 10.50** **Παναγιώτης Χ. Παναγιωτίδης**, Μέσοι καὶ παράμεσοι ἦχοι ἢ περίπτωση τῶν τροπαρίων Ἡ Παρθένος σήμερον καὶ Ἐπεφάνης σήμερον».

11.10 Συζήτηση - Διάλειμμα

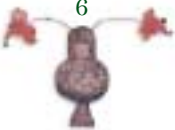
2η ΠΡΩΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος Στυλιανὸς Ψαρουδάκης

- 11.30** **Ἀχιλλέας Χαλδαιάκης**, «"Ὁ κοπιάσας ἐν τούτῳ μᾶλλον ὠφελήθησεται": ὁ τροχὸς τῆς Ὀκταηχίας».
- 11.50** **Θωμᾶς Ἀποστολόπουλος**, «Ἀναλύσεις στὴν περὶ τροπικότητος διδασκαλία τοῦ Ἀποστόλου Κώνστα Χίου».
- 12.10** **Ἰωάννης Ἀρβανίτης**, «Τὸ παρελθὸν καὶ τὸ παρὸν τοῦ βαρέος διατονικοῦ ἦχου».
- 12.30** **Nicolae Gheorghita**, «Συντακτικὲς καὶ μορφολογικὲς παρατηρήσεις στὸ Ἀναστασιματάριο τοῦ Διονυσίου Φωτεινοῦ ἦχος βαρῦς».
- 12.50** **Κωνσταντῖνος Καραγκούνης**, «Θεωρητικὰ καὶ σημειογραφικὰ προβλήματα προκύπτοντα κατὰ τὴν διδασκαλία τῶν τρίτων ἦχων (γ' καὶ βαρέος)».
- 13.10** **Ἐμμανουὴλ Γιαννόπουλος**, «Καθορισμὸς καὶ διδασκαλία τοῦ χρωματικοῦ γένους ἀπὸ τοὺς Τρεῖς Διδασκάλους».

13.30 Συζήτηση

Γεῦμα

- 18.00 **Παναγιώτης Δημητριάδης**, «Χρήση ἀναλογικῶν καὶ ψηφιακῶν ἠλεκτρονικῶν μέσων, γιὰ τὴν ψηφιοποίηση τῶν σχετικῶν μὲ τὰ διαστήματα τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς ἀκουστικῶν συχνοτήτων».
- 18.10 **Σάββας Παπαδόπουλος**, «Ἡ ἐκτέλεση τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς ἀπὸ ὑπολογιστή. Ἕνα ὄνειρο ποὺ πραγματοποιήθηκε στὶς μέρες μας».
- 18.20 **Γεώργιος Πατρῶνας**, «Ἡ διδακτικὴ τῆς Ὀκτωηχίας· Ἐρευνητικὲς προσεγγίσεις».
- 18.30 **Ἀνδρέας Γιακουμάκης**, «Ἡ διδακτικὴ τῆς Ὀκταηχίας».
- 18.40 **Δημοσθένης Φιστουρῆς**, «Συνοπτικὴ μορφολογικὴ μελέτη τοῦ μέλους τῶν Χερουβικῶν ἀπὸ τὸν ιη' αἰ. μέχρι σήμερα, κατ' ἤχον».
- 18.50 **Ἀντώνιος Πατρῶνας**, «Διαφορὲς στὰ δοξαστικά καὶ ἐωθινὰ τοῦ α' ἤχου στὰ ἐντυπα ἀργοσύντομα Ἀναστασιματάρια».
- 19.00 **Χρήστος Τερζῆς**, «Ἡ χειρόγραφη παράδοση τῶν ἀρχαίων ἐλληνικῶν μουσικοθεωρητικῶν πραγματειῶν».
- 19.10 **Μιλτιάδης Ἐμμ. Παπῆς**, «Παρεκκλίσεις τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ μέλους ἀπὸ τὴν ὀκταηχία ὑπὸ τὴν ἐπίδραση τῶν ὀθωμανικῶν μακαμῶν κατὰ τὸν 19ο καὶ 20ο αἰῶνα».
- 19.20 **Γεώργιος Σμάνης**, «Χαρακτηρισμὸς ἐκκλησιαστικῶν μελῶν μὲ ὀρολογία μακάμ».
- 19.30 **Θεοφάνης Α. Σουλακέλλης**, «Τὰ γένη τῶν διαστημάτων τῆς Βυζαντινῆς Ὀκταηχίας καὶ ἡ λαϊκὴ μοῦσα ...».
- 19.40 **Lyubomir Ivanov**, «Influence of European even tempered music over Psalm Art in Bulgaria from XIX to the middle of XX century».
- 19.50 **Stanislava Georgieva and Yanko Marinov**, A version of Didactic Work attributed to John Glykes (Eight-mode Intonations with Stichera Incipits accompanied by melodic figures-formulae /Theseis/).
- 20.00 **Μαρία Παπαδοπούλου**, «Γεώργιος Παχυμέρης: Πραγματεία περὶ Ἀρμονικῆς».

ἐσπέρα, ὥρα 20.30

Ψαλτικὴ ἐκδήλωση

Χορωδία Συλλόγου Ἱεροψαλτῶν Ἰωαννίνων

«Ἁγιος Ἰωάννης ὁ Κουκουζέλης»

Διευθυντής· Δημήτριος Μανούσης

Χορὸς Ψαλτῶν «Τρίκκης Μελωδοί»

Διευθυντής· Δημήτριος Μπαλαγεωργος

Δεῖπνο

πρῶτὴ

Μέγαρο Μουσικῆς Ἀθηνῶν Ἀΐθουσα Banquet

Ἐπιστημονικὲς Ἀνακοινώσεις

1η ΠΡΩΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς Christian Troelsgaard

-
- 09.00 Simon Marincak**, «The loose of modality in favor of major-minor harmony in the Slavic Countries».
- 09.20 Lyubomir Ivanov**, «Problems of performing diatonic voices in Bulgarian Church».
- 09.40 Iordan Banev**, «Οἱ χρόες στὰ θεωρητικὰ καὶ πρακτικὰ σλαβόφωνα μουσικὰ βιβλία τῆς Βουλγαρίας».
- 10.00 π. Σπυρίδων Ἀντωνίου**, «Τὰ μέλη τοῦ βαρέος ἤχου στὸ Εἰρμολόγιο».
- 10.20 Φλώρα Κρητικοῦ**, «Βυζαντινὴ καὶ Λατινικὴ Ὀκταηχία: γένεση καὶ διαφοροποίηση».
- 10.40 Μιχάλης Στρουμπάκης**, «Ἡ χρῆση τῆς ὀκταηχίας στὸ ἔργο τοῦ Νικολάου Δοχειαρίτου».

11.00 Συζήτηση - Διάλειμμα

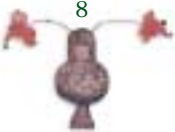
2η ΠΡΩΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀχιλλεὺς Χαλδαιάκης

-
- 11.30 Marcel Spinei**, «Τὰ ὀκτάηχα μέλη στὴν ρουμανικὴ παράδοση».
- 11.45 Costin Moisil**, «The occurrence of chromatic passages in the chants adapted in Romanian».
- 12.00 Δημήτριος Λέκκας**, «Βυζαντινὸ τονικὸ σύστημα: προτύπωση καὶ ἐφαρμογή».
- 12.15 Δημήτριος Μπαλαγεῶργος**, «Τὰ ὀκτάηχα μέλη τῆς Ψαλτικῆς» στὴ χειρόγραφη παράδοση».
- 12.30 Γρηγόριος Γ. Ἀναστασίου**, «Τὰ φθορικὰ Κρατήματα».

13.00 Ἀλήξη τοῦ Συνεδρίου

Ἐπίσημο Γεῦμα

Πανηγυρική Ἀρχιερατικὴ Ἱεραουργία ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ Ὁσίου
Πατρὸς ἡμῶν Χριστοδοῦλου τοῦ ἐν Πάτμῳ

Τοὺς Χοροὺς Ψαλτῶν θὰ ἀπαρτίσουν,
τὴν μὲν Πρωτοψαλία

«Οἱ Μαῖστορες τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης»

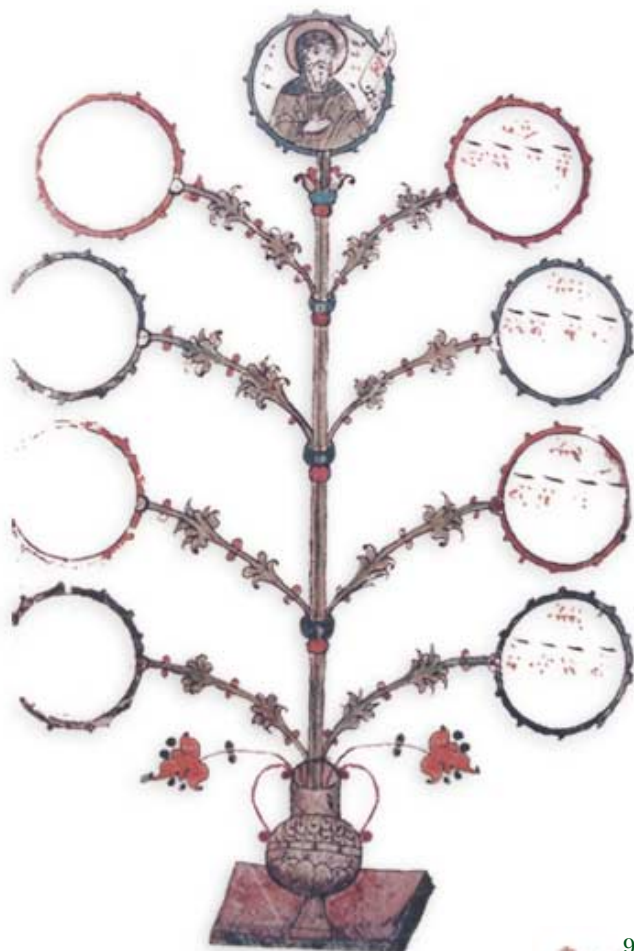
μὲ χοράρχη τὸν Ἀχιλλεῖα Χαλδαίακη,

τὴν δὲ Λαμπαδαρία

ὁ χορὸς ψαλτῶν «Δημήτριος Ἀλ Μούρ»

τοῦ Πατριαρχείου Ἀντιοχείας,

μὲ χοράρχη τὸν ἱεροδιάκονο Ρωμανὸ Νταούνη.

Τρίτη, 17 Ὀκτωβρίου 2006

Μέγαρο Μουσικῆς Ἀθηνῶν, Αἴθουσα Δημήτρη Μητρόπουλος

ὥρα 20.30 ἑσπερινή

Ἐναρξη τοῦ Συνεδρίου

Χορὸς Ψαλτῶν «Οἱ Μαῖστορες τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης»

Χοράρχης: Ἀχιλλεὺς Χαλδαιάκης

Ἐπίκουρος Καθηγητής - Πρωτοψάλτης ἱ. ν. Ζωοδόχου Πηγῆς

Χορὸς Ψαλτῶν τοῦ Πατριαρχείου Ρουμανίας

Χοράρχης: Mihail Bucu

Grupul de Psalti al Patriarhiei Romane

Conduc de Protopsaltul si Dirijorul Mihail Bucu

α' μέρος

«Οἱ Μαῖστορες τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης» ψάλλουν·

- *Θεοτόκε Παρθένε*· ὀκτάηχον, μέλος σύντομον Ἀβραάμ Εὐθυμιάδη († 19 Ὀκτωβρίου 2005).
- *Ὁ διδοὺς τροφήν - Ἐξομολογεῖσθε τῷ Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ*· οἱ δύο τελευταῖοι στίχοι ἀπὸ τὸν ὀκτάηχο Πολυέλεο *Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ*, Νικολάου Κουκουμᾶ (ιδ' αἰ.)· ἦχος βαρὺς καὶ πλ. δ'.
- *Οἱ τὰ χερουβίμ*· Χερουβικὸν Πέτρου Μπερεκέτη (ἀρχές 1η' αἰ.), τὸ «ψαλλόμενον εἰς τοὺς ὀκτῶ ἦχους»· ἐπιλογή περικοπῶν κατ' ἦχον.
- *Ἄξιόν ἐστιν*· μέλος τῆς πατριαρχικῆς παραδόσεως, ὀκτάηχον.

β' μέρος

Ὁ Χορὸς Ψαλτῶν τοῦ Πατριαρχείου Ρουμανίας ψάλλει·

- *Θεαρχίῳ νεύματι*· Δοξαστικὸν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, μέλος Dimitrie Suceveanu· ὀκτάηχον.
- *Τῷ σωτηρι θεῷ*· Καταβασίεις τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου, μέλος Nicolae Severeanu· ἦχος πλ. α' τετράφωνος Ἀνεανες.
- *Ξενίας δεσποτικῆς*· Μεγαλνᾶριο ἀντὶ τοῦ Ἄξιόν ἐστιν κατὰ τὴν Θεία Λειτουργία τῆς Μ. Πέμπτης, μέλος Anton Pann· ἦχος α' τετράφωνος Ἀνεανες.
- *Τῶν ἁγίων πατέρων ὁ χορὸς*· Δοξαστικὸν τῆς Κυριακῆς τῶν ἁγίων Πατέρων, μέλος ἱερομονάχου Amfilohie Iordanescu· ἦχος πλ. δ' Νεαγμε.

γ' μέρος

Οἱ δύο Χοροὶ Ψαλτῶν ψάλλουν, ἀντιφωνικά, ἐπιλογή στίχων ἀπὸ τὸν ὀκτάηχο Πολυέλεο *Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ*, Πέτρου τοῦ Ἐφεσίου (ἀρχές 1η' αἰ.).

Τετάρτη 18 Ὀκτωβρίου 2006

Μέγαρο Μουσικῆς Ἀθηνῶν, Αἴθουσα Banquet

ὥρα 20.30 ἑσπερινή

**Χορωδία Συλλόγου Ἱεροψαλτῶν Αἰγίου «Ἰωάννης ὁ Κουκουζέλης»
Διευθυντής· Φώτιος Θεοδωρακόπουλος**

- ✚ Σκεῦος τῆς εὐδοκίας Θεοῦ· στιχηρὸ Προσόμοιο τῆς Παναγίας Τρουπητῆς· ἦχος πλ. α΄.
- ✚ Ἰδοὺ καιρὸς ἤγγικεν· Θεοτοκίο προεόρτιο τῶν Χριστουγέννων· ἦχος β΄.
- ✚ Χριστὸς γεννᾶται δοξάσατε· δυὸ ᾠδὲς τῶν κανόνων τῶν Χριστουγέννων, σὲ σύντομο μέλος, Ἰωάννου τοῦ Πρωτοψάλτου καὶ οἱ ἀντίστοιχες Καταβασίεις τους σὲ ἀργὸ εἰρμολογικὸ μέλος, τοῦ Πέτρου Πελοποννησίου· ἦχος α΄.
- ✚ Δόξα σοι τῷ δείξαντι τὸ φῶς· στίχοι (7) ἀπὸ τὴν Δοξολογία Ἰακώβου τοῦ Πρωτοψάλτου· ἦχος β΄.
- ✚ Αἰνεῖτε· Πασαπνοάριο τῶν αἰῶν Ἰακώβου Πρωτοψάλτου· ἦχος γ΄.
- ✚ Ἄκουσον θύγατερ· στίχος ἀπὸ τὸν Πολυέλεο Λόγον ἀγαθὸν Πέτρου Μπερεκέτη τοῦ Μελωδοῦ· ἦχος δ΄ αἰγια.
- ✚ Τῶν ἁγίων εἰς ἄγια· στιχηρὸ Προσόμοιο τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς ἑορτῆς τῶν Εἰσοδίων, μέλος ἀργὸ εἰρμολογικὸ· ἦχος δ΄ λέγετος.
- ✚ Ἐπὶ σοι χαίρει, κεχαριτωμένη· ψαλλόμενο εἰς τὴν Λειτουργίαν τοῦ Μ. Βασιλείου, μέλος τοῦ Ξένου Κορώνη, συντετημημένον· ἦχος α΄ τετράφωνος.

ὥρα 21.00 ἑσπερινή

**Βυζαντινὴ Χορωδία Ἀγρινίου
Διευθυντής· Ἀνδρέας Λανάρας**

- ✚ Ψάλατε τῷ ὀνόματι αὐτοῦ· στίχος ἀπὸ τὸν Πολυέλεο Δοῦλοι, Κύριον τοῦ Πέτρου Μπερεκέτη· ἦχος πλ. δ΄.
- ✚ Βυθοῦ ἀνεκάλυψε πιθμένα· ἡ α΄ καὶ θ΄ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τῶν Θεοφαινείων μετὰ τῶν Καταβασίων, Ἰωάννου Πρωτοψάλτου· ἦχος β΄.
- ✚ Ποτήριον σωτηρίου· Κοινωνικὸν τῶν θεομητορικῶν ἑορτῶν σύντμηση Ἀντωνίου Οἰκονόμου τοῦ μέλους τοῦ Παναγιώτη Χρυσάφη τοῦ Νέου· ἦχος δ΄ αἰγια.
- ✚ Δόξα σοι τῷ δείξαντι τὸ φῶς· στίχοι ἀπὸ τὴν Δοξολογία τοῦ Μπαλασίου ἱερέως καὶ Νομοφύλακος· ἦχος πλ. α΄ πεντάφωνος.
- ✚ Τὸ μῆλον τὸ εὖοσμον· στίχος ἀπὸ τὸ ὀκτάηχο θεοτοκίο Μάθημα Ρόδον τὸ ἀμάραντον τοῦ Χουρμουζίου Χαροφύλακος· ἦχος γ΄.

ώρα 21.30 έσπερινή

Χορωδία Συλλόγου Μουσικοφίλων Κωνσταντινουπόλεως

Διευθυντής: Δημοσθένης Παϊκόπουλος

- 🎤 Χέρσον άβυσσοτόκον· ή α' και θ' ώδη του κανόνος της έορτης της Ύπαπαντης μετά των άργων Καταβασιών· ήχος γ'.
- 🎤 Δόξα σοι τῷ δείξαντι τὸ φῶς· στίχοι από την άργή Δοξολογία Γρηγορίου Πρωτοψάλτου· ήχος πλ. δ' χρωματικός, ποταμής.
- 🎤 Ἄξιόν ἐστιν· μικρόν μεγαλυνάριον, μέλος Γεωργίου Σαρανταεκκλησιώτου· ήχος πλ. β'.
- 🎤 Εὐλόγησον τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ· Κοινωνικὸν της Ἰνδίκτου, μέλος Γεωργίου του Κρητός· ήχος α'.
- 🎤 Κράτημα· Πέτρου Λαμπαδαρίου του Πελοποννησίου· ήχος α'.

Πέμπτη 19 Ὀκτωβρίου 2006

Μέγαρο Μουσικής Ἀθηνῶν, Αἴθουσα Banquet

ώρα 20.30 έσπερινή

Χορωδία Συλλόγου Ἱεροψαλτῶν Νομοῦ Ἰωαννίνων

«Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Κουκουζέλης»

Διευθυντής: Δημήτριος Μανούσης

- 🎤 Τὴν ἐτήσιον μνήμην σου· στιχηρὸ Προσόμοιο πρὸς τὸ Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσι, μέλος του Ματθαίου Βατοπαιδινού, ήχος δ' λέγετος.
- 🎤 Ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου· ὁ ἔκτος πούς από τὸ ὀκτάηχο Μάθημα Θεοτόκε Παρθένε του Πέτρου Μπερεκέτη· ήχος πλ. β'.
- 🎤 Σταυρὸν χαράξας Μωσῆς· οἱ α' και θ' ώδες του κανονος της Ὑψώσεως του Σταυροῦ και οἱ Καταβασίες τους, μέλος τὸ σύντομο Πέτρου Βυζαντιού, τὸ άργὸ Πέτρου Πελοποννησίου· ήχος πλ. δ'.
- 🎤 Πᾶσα πνοή· Πασαπνοάριο τῶν αἰνων, Ἰακώβου Πρωτοψάλτου· ήχος γ'.
- 🎤 Αἰνεῖτε αὐτὸν ἥλιος και σελήνη· Στιχολογία τῶν αἰνων, Χουρμουζίου Χαρτοφύλακος· ήχος γ'.
- 🎤 Δεῦτε πάντα τὰ ἔθνη· ἰδιόμελο ἀναστάσιμο, μέλος Χρυσάφου του Νέου· ήχος γ'.
- 🎤 Δόξα σοι τῷ δείξαντι τὸ φῶς· στίχοι από την Δοξολογία Θεοδώρου Φωκαέως· ήχος πρωτόβαρως.
- 🎤 Αἰνεῖτε· Κοινωνικὸν Ἰωάννου του Κλαδά· ήχος δ'.

ώρα 21.00 έσπερινή

Χορὸς Ψαλτῶν «Τρίκκης Μελωδοί»

Διευθυντής: Δημήτριος Μπαλαγεώργος

- 🎤 Σήμερον ὁ Χριστὸς, θάνατον πατήσας· Ἰδιόμελο ἀναστάσιμο, ποίημα Ἰωάννου του Δαμασκηνού, μέλος στιχηραρικό μετά καλλωπισμῶν του Παναγιώτη Χρυσάφη του Νέου, ήχος πλ. β'.
- 🎤 Δοῦλοι Κύριον· Πολυέλεος, ποίημα Μανολάκη πρωτοψάλτου Τρίκκης, ἐξήγηση Γρηγορίου Θ. Στάθη· ήχος δ' αγια.
- 🎤 Πόντω ἐγάλυψε - Μὴ τῆς φθορᾶς· εἰρμὸς και τροπάρια της α' και θ' ώδης του Κανόνος της Πεντηκοστής· μέλος Ἰωάννου Πρωτοψάλτου και Πέτρου Πελοποννησίου για τις Καταβασίες· ήχος βαρῶς.

- 🔊 Δόξα σοι τῷ δείξαντι τὸ φῶς· Δοξολογία Παρθενίου Μετεωρίτου, ἐξηγηθεῖσα παρὰ Γρ. Θ. Στάθη· ἦχος δ' λεγετος.
- 🔊 *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*· Κοινωνικὸν τῆς Πέμπτης καὶ τῶν Ἀποστόλων, μέλος Γεωργίου τοῦ Ἀργυροπούλου· ἦχος πλ. α'.

Σάββατο 21 Ὀκτωβρίου 2006

Ἱερός Μητροπολιτικὸς Ναὸς Ἀθηνῶν «Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου»

ὥρα 7.00 ὀρθρινή - 10.30

Ὁρθρος καὶ Θεία Λειτουργία

Πανηγυρικὴ Ἀρχιερατικὴ Ἱερουργία ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Χριστοδοῦλου τοῦ ἐν Πάτμῳ

Τοὺς Χοροὺς Ψαλτῶν θὰ ἀπαρτίσουν,
τὴν μὲν Προτοψαλτία «Οἱ Μαΐστορες τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης»
 μὲ χοράρχη τὸν Ἀχιλλέα Χαλδαιάκη,
τὴν δὲ Λαμπαδαρία ὁ χορὸς ψαλτῶν «Δημήτριος Ἀλ Μούρ»
 τοῦ Πατριαρχείου Ἀντιοχείας,
 μὲ χοράρχη τὸν ἱεροδιάκονο **Ρωμανὸ Νταούντ.**

Ὁρθρος

- 🔊 Εἰσόδευση τοῦ Ἀρχιεπισκόπου· *Εἰς πολλὰ ἔτη Δέσποτα*· ἦχος β' Νεανες.
- 🔊 Ἄνοιξω τὸ στόμα μου· Καταβασίς, μέλος ἀργὸ εἰρμολογικὸ Πέτρου Πελοποννησίου· ἦχος δ' Λεγετος.
- 🔊 *Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου - Τὴν τιμιωτέραν*· Μεγαλυνάρια· ἦχος δ' Λεγετος.
- 🔊 Πασαπνοάρια καὶ Ἰδιόμελα τῶν Αἰῶνων.
- 🔊 *Τὸν δεσπότην καὶ ἀρχιερέα*· μέλος “ἀρχαῖον”· ἦχος βαρῦς Νεανες.
- 🔊 Δόξα σοι τῷ δείξαντι τὸ φῶς· Δοξολογία Μελχισεδὲκ ἐπισκόπου Ραιδεστοῦ (περὶ τὸ 1620)· ἦχος πλ. α' Ἀνεανες.
- 🔊 Ἄνωθεν οἱ προφηταὶ· θεοτοκίο Μάθημα, σύντμηση Κωνσταντίνου Πρωτοψάλτου τοῦ μέλους Ἰωάννου Κουκουζέλη· ἦχος βαρῦς Νεανες.

Θεία Λειτουργία

- 🔊 Ἄγιος ὁ Θεός· Τρισάγιο, μέλος Πέτρου Πελοποννησίου· ἦχος β' Νεανες.
- 🔊 Δύναμις - Ἄγιος ὁ Θεός· μέλος Κυριακοῦ Ἰωαννίδου τοῦ λεγομένου Καλογήρου· ἦχος πλ. α' Ἀνεανες.
- 🔊 Ἀλληλούια· Ἀλληλουιάριον τοῦ Εὐαγγελίου, μέλος Γρηγορίου Θ. Στάθη· ἦχος δ' ἢ πλ. β' Νενανω.
- 🔊 *Οἱ τὰ χερουβίμ*· ἀργὸ Χερουβικό, μέλος Πέτρου Πελοποννησίου· ἦχος πλ. α' Ἀνεανες.
- 🔊 Λειτουργικά, Μιχαὴλ Χατζηαθανασίου· ἦχος πλ. α' πεντάφωνος Ἀνεανες.
- 🔊 *Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον*· Κοινωνικὸ σὲ μνήμες Ἀγίων, μέλος Δημητρίου Ἀλ Μούρ· ἦχος βαρῦς Νες.
- 🔊 Πολυχρονισμὸς τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδοῦλου· ποίημα Γρηγορίου Θ. Στάθη, ἦχος δ' Λεγετος.

Τὸ IBM

Τὸ Ἰδρυμα Βυζαντινῆς Μουσικολογίας συστήθηκε ἀπ' τὴν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν πζ' συνεδρία τῆς 24.6.1970, με εἰσήγηση τοῦ μακαριστοῦ μητροπολίτου Σερβίων καὶ Κοζάνης κυροῦ Διονυσίου Ψαριανοῦ. Τὸ IBM λειτουργεῖ σύμφωνα με τὸν Κανονισμὸ 17/1981 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (*Ἐκκλησία, ἔτος ΝΖ', τεῦχος Β', ἀριθ.3/16.9.81 καὶ ΦΕΚ 135, τεῦχος πρῶτο, 10.11.1982*). Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. τοῦ IBM εἶναι ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος καὶ Διευθυντὴς ὁ Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Γρηγόριος Θ. Στάθης.

IBM

The Institute of Byzantine Musicology was established by the Holy Synod of the Church of Greece during its 87th meeting on 24 June 1970, by the recommendation of the late metropolitan of Serbion and Kozanes, Dionysios Psarianos. The Institute operated in conjunction with regulation 17/1981 of the Holy Synod of the Church of Greece (*Ekklesia, etos 57, teuchos B, no. 3/16-9-81*). President of the Operational Council of the Institute is His Beatitude, Christodoulos, Archbishop of Athens and all of Greece and the Director is the Professor of the University of Athens, Mr. Gregorios Th. Stathis.

**Γ΄ ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΙ ΨΑΛΤΙΚΟ
Άθηνά, 17-21 Οκτωβρίου 2006**

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

**ΜΕΓΑΡΟΝ
ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ**

ΛΙΛΙΑΝ ΒΟΥΔΟΥΡΗ

**ΜΕΓΑΛΗ ΜΟΥΣΙΚΗ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ - Ε.Ο.Τ.**

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

**Π.Ι.Ι.
ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ ΤΗΝΟΥ**

**ATCOM
INTERNET & MULTIMEDIA S.A.**

Όργανωτική ύποστήριξη

**ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΙΔΡΥΜΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΑΣ**